

Çocuk ve Deniz Samuru



Çınar BİBER

Çocuk ve Deniz Samuru

Çınar BİBER



Çocuk iskelenin kenarında durdu ve sarı yağmurluk ceketini sıkıca üstüne çekti. Altında su yemyeşil, berrak ve sallanan gölgelerle doluydu. Sekiz yaşındaydı; küçük, ince yapılı, kısa dalgalı siyah saçlı ve burnunun üzerinde çillerle kaplıydı. Çantasında bir defter ve bir kurşun kalem ucu taşıyordu. Bugün harika bir şey görmek istiyordu.



Korucu Mira onu geniş bir gülümsemeyele karşıladı. Uzun boylu ve güçlüydü; kalın siyah bir örgüsü, gümüş halka küpeleri vardı ve geniş kenarlı hasır şapkası sıcak ela gözlerine gölge düşürüyordu. "Yosun ormanına hazır mısınız?" diye sordu. Çocuk hızla başını salladı. "Defterim var," dedi. "Güzel," dedi Mira. "Bilim insanları gördüklerini yazar."



Küçük bir kayıkla açıldılar ve çocuk kısa süre sonra onu gördü: suyun altında koca bir orman. Uzun kahverengi yosun sapları deniz tabanından yükseliyor, rüzgârdaki ağaçlar gibi sallanıyordu. Balıklar yaprakların arasında hızla kayıyor, yengeçler aşağıdaki kayaların üzerinde yollarını buluyordu. "Bu gerçek bir orman," diye fısıldadı çocuk. "Yüzlerce okyanus hayvanının evi," dedi Mira.



Mira kürek çekmeyi bıraktı ve işaret etti. "Şuraya bak." Bir deniz samuru sırtüstü yüzüyordu; parlak koyu kürkü ısıldıyor, kalın kuyruğu yastık gibi kıvrılmıştı. Göğsünde dikenli bir deniz kestanesi tutuyor ve onu perdeli patileriyle çeviriyordu. Sonra çat, çıt, yemeye başladı. Çocuk kenardan eğilip yuvarlak kara gözlerle izledi.



"Acıkmış," dedi çocuk. "Hem de çok," dedi Mira gülerek. "Deniz samurları her gün bir sürü deniz kestanesi yer, çünkü kestaneler cıtır cıtırdır ve besleyicidir." Samur bir kez yuvarlanıp tekrar atıştırmalığına döndü. Çocuk defterini çıkardı. Bir samurun kestaneyi küçük yuvarlak bir atıştırmalık gibi tuttuğunu hızlıca çizdi.





Mira dürbününü uzattı. "Şimdi aşağıya bak, yosun saplarının yanına." Çocuk baktı. Deniz kestaneleri yosunlara yapışmıştı; yuvarlak, mor-siyah gövdeleri ve uzun ince dikenleri vardı. Minik tüp ayaklarıyla yavaşça hareket ediyorlardı. "Yosun yerler," dedi Mira. "Nasıl kemirdiklerini görüyor musun? Çayırdaki koyunlar gibi otluyorlar." Çocuk büyük harflerle YOSUN yazdı.



Sonra tuhaf bir şey gördü. Kayaların bir bölümü çıplak ve griydi, hiç yosun yoktu. "O kısım neden boş?" diye sordu. Mira yavaşça başını salladı. "Güzel soru. Kestanelerin çok olduğu yerlerde yerler de yerler. Yosun ormanını çırılçıplak bırakırlar. O boş yere kestane çölü denir." Çocuk kaşlarını çatarak oraya baktı.



"Yani kestaneler her şeyi yiyebilir mi?" diye sordu çocuk.
"Yiyebilirler," dedi Mira. "Ama onları kontrol altında tutan bir şey var. Burada kahraman deniz samuru." Çocuk yüzen samura tekrar baktı; meşgul ve oyuncuydu, bir kestane daha kırıyordu.
"Küçük bir hayvan bütün bunları koruyor mu?" diye sordu.
"Küçük bir hayvan," dedi Mira, "bütün ormanı büyötmeye devam ediyor."



Çocuk defterinin sayfalarını çevirdi. Önce yosunu çizdi, ağaçlar kadar uzun. Sonra kestaneleri çizdi; dikenli ve yavaş, saplara yapışmış. Sonra samuru çizdi; sırtüstü yüzen, göğsünde atıştırmalıkla. "Hepsi birbirine bağlı," dedi. "Bence," dedi Mira, "bir besin ağı yapıyorsun. Bilim insanları da bunu yapar."



Bir balık ekledi; gümüş renkli ve hızlı, yosun yapraklarında saklanan. Bir yengeç ekledi; kayalarda koşturan. Aralarına oklar çizdi, kimin kimi yediğini gösteren. Yosun kestaneleri besler. Kestaneler samuru besler. Yosun balıklara ve yengeçlere barınak verir. Kalemı sayfada hızla koştu. "Her hayvanın bir görevi var," dedi.



Mira sıcak bir kahkaha attı. "Tam da öyle." Deniz samuruna dokundu. "Kestaneleri kontrol altında tutar. Çok fazla kestane olmaması bol yosun demektir. Bol yosun da balıklara, yengeçlere ve bütün okyanus hayvanlarına barınak demektir." Çocuk modeline baktı ve birden bütün yosun ormanı anlam kazandı. Her parça diğer her parçaya bağlıydı.



Samur gerindi ve daldı; pürüzsüz ve hızlı, sonra tekrar su yüzüne çıkıp kürkünü temizlemeye başladı. Çocuk gülümsedi. "Herkes'e yardım ettiğini bile bilmiyor," dedi. "En güzel yardım budur," dedi Mira. "Sessiz yardım. Düzenli yardım. Her gün, farkında bile olmadan." Yeşil su etraflarında sallanıp parıldıyordu.



Sonra çocuk çiziminde bir deęişiklik fark etti. "Samur gitse," dedi yavaşça, "kestaneler büyür de büyür. Yosunu yerler ve şuradaki gibi boş bir yer bırakırlar." "Doęru," dedi Mira. "İşte birbirine yardım etmek okyanusu mutlu ve saęlıklı tutar. Türler birbirine baęlıdır. Yosun ormanının sırrı budur."



Eve dönüş yolunda çocuk defterini dizlerinin üstünde açık tuttu. Bir ok daha ekledi, kendisinden okyanusa doğru, ve yanına yazdı: ÖZEN GÖSTER. Mira bunu gördü ve başını salladı. "Yaptığımız her seçim önemlidir," dedi. Gelgit küçük kayığı nazikçe salladı ve çocuk kalemini güvenle çantasına koydu.



O akşam besin ağını yatağının üstündeki duvara bantladı. "İyi geceler, yosun," diye fısıldadı. "İyi geceler, kestaneler. İyi geceler, samur." En son samur çizimine dokundu. Küçük, meşgul bir hayvan ona bütün okyanusun nasıl bir arada durduğunu göstermişti. Yuvarlak kara gözlerini kapattı ve gülümsedi.



Ve yeşil, sallanan suların rüyasını gördü; orada bir deniz samuru sırtüstü yüzüyor, göğsünde dikenli bir atıştırmalık taşıyordu. Etrafında yosunlar uzuyor, balıklar hızla kayıyor, yengeçler koşturuyordu; hepsi farkında bile olmadan birbirine yardım ediyordu. Sabah yeni bir sayfa çizecekti. Şimdilik okyanus ve çocuk, yan yana, birbirini mutlu ederek huzur içinde uyudular.